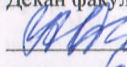

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІНЖЕНЕРНО – ЕНЕРГЕТИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА МЕТОДИКИ ПРОФЕСІЙНОГО НАВЧАННЯ

ПОГОДЖЕНО

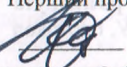
Декан факультету агротехнологій

 Антоніна ДРОБІТЬКО

"23" 06 2023 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Перший проректор

 Дмитро БАБЕНКО

"26" 06 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ПСИХОЛОГІЯ І ПЕДАГОГІКА
Освітньо-професійна програма
«Геоземна інженерія»
для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти
2-го року денної форми навчання
на 2023-2024 навчальний рік

Ступінь вищої освіти **Магістр**

Галузь знань **19 Архітектура та будівництво**

Спеціальність **193 Геоземна інженерія**

Мова викладання: **українська**

Миколайів
2023

Програма відповідає вимогам Освітньо-професійної програми «Геодезія та землеустрій», затвердженій Вченою радою Миколаївського національного аграрного університету 22.02.2022р. (протокол №7).

Розробник програми: канд.пед.наук, доцент Горбунова К.М. Миколаївський національний аграрний університет.

Програма розглянута на засіданні кафедри методики професійного навчання МНАУ, протокол №11 від 29.05. 2023 року.

Завідувач кафедри
канд. пед. наук, доцент

Каріне ГОРБУНОВА

Схвалено науково-методичною комісією інженерно-енергетичного факультету МНАУ,
протокол № 12 від 12.06. 2023 року.

Голова науково-методичної комісії
д-р. пед. наук, професор

Лона БАЦУРОВСЬКА

1. АНОТАЦІЯ

Навчальна програма «Психологія і педагогіка» виступає однією з ключових при підготовці здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 193 «Геодезія та землеустрій» галузі знань 19 «Архітектура та будівництво» і має на меті опанування студентами психолого-педагогічних знань, умінь та навичок для подальшої професійної діяльності.

Метою дисципліни «Психологія і педагогіка» є формування розуміння психолого-педагогічного аспекту особистості як найвищої цінності суспільства, усвідомлення сутності механізмів психічних процесів, станів, властивостей людини як основи її розвитку в процесі виховання, навчання й освіти. В процесі вивчення даної дисципліни відбувається засвоєння основних термінів і понять психології та педагогіки на рівні їх відтворення і тлумачення, придбання елементарних умінь і навичок застосовувати їх у практичному житті для підвищення ефективності діяльності майбутнього фахівця в соціально-виробничому середовищі.

Знання про особливості, принципи і закономірності навчання та виховання особистості, психологічні особливості її формування і розвитку, про індивідуально-психологічні властивості, які обумовлюють специфіку поведінки особистості, її діяльності та спілкування, допомагають глибше розуміти мотиви вчинків людей, регулювати взаємовідносини з ними – ці й інші проблеми знаходяться в центрі уваги вивчення курсу.

Завдання дисципліни:

- визначення місця психології та педагогіки у системі наук про людину;
- засвоєння основних термінів і понять психології та педагогіки на рівні їх репродуктивного відтворення;
- ознайомлення з методами психолого-педагогічних досліджень; вивчення психолого-педагогічних закономірностей професійного становлення фахівця;
- визначення змісту і технології пізнання, актуалізації й розвитку власного «Я» в різних галузях життєдіяльності;
- засвоєння сутності механізмів психічних процесів, станів і властивостей особистості; формування умінь і навичок застосовувати психолого-педагогічні знання у практичному житті;
- засвоєння психолого-педагогічних основ управлінської діяльності в трудовому колективі; розгляд суті, принципів, методів, форм та засобів навчання і виховання; ознайомлення із структурою та прийомами підвищення ефективності комунікативних процесів.

SUMMARY

The educational program "Psychology and pedagogy" is one of the key ones in the preparation of students of the second (master's) level of higher education in the specialty 193 "Geodesy and land management" of the field of knowledge 19 "Architecture and construction" and aims at students' mastery of psychological and pedagogical knowledge, skills and skills for further professional activity.

The goal of the discipline "Psychology and pedagogy" is the formation of an understanding of the psychological and pedagogical aspect of the individual as the highest value of society, awareness of the essence of the mechanisms of mental processes, states, properties of a person as the basis of his development in the process of education, training and education. In the process of studying this discipline, the main terms and concepts of psychology and pedagogy are mastered at the level of their reproduction and interpretation, the acquisition of basic skills and abilities to apply them in practical life to increase the effectiveness of the future specialist in the social and industrial environment.

Knowledge about the peculiarities, principles and regularities of training and upbringing of the personality, psychological features of its formation and development, about the individual and psychological properties that determine the specifics of the behavior of the personality, its activities and communication, help to understand more deeply the motives of people's actions, to regulate relationships with them - these and other problems are the focus of the course study.

Tasks of the discipline:

- determining the place of psychology and pedagogy in the system of human sciences;
- mastering the basic terms and concepts of psychology and pedagogy at the level of their reproductive reproduction;
- familiarization with the methods of psychological and pedagogical research; study of psychological and pedagogical regularities of the professional formation of a specialist;
- determination of the content and technology of cognition, actualization and development of one's own "I" in various spheres of life;
- mastering the essence of the mechanisms of mental processes, states and personality properties; formation of abilities and skills to apply psychological and pedagogical knowledge in practical life;
- assimilation of psychological and pedagogical foundations of managerial activity in the workforce; consideration of the essence, principles, methods, forms and means of

education and upbringing; familiarization with the structure and methods of increasing the effectiveness of communication processes.

2. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Психологія і педагогіка»

Галузь знань **19 Архітектура та будівництво**

Спеціальність **193 Геодезія та землеустрій**

Освітній ступінь **Магістр**

Обов'язкова (вибіркова) компонента **Обов'язкова**

Семестр – **3**

Кількість кредитів ECTS –**3,0**

Кількість модулів – **1**

Кількість змістових модулів – **2**

Загальна кількість годин –**90**

Види освітньої діяльності та види навчальних занять, обсяг годин та кредитів:

Лекції – **12 год. / 0,4 кредитів ECTS**

Практичні заняття – **22 год. / 0,73 кредитів ECTS**

Самостійна робота – **56 год. / 1,87 кредитів ECTS**

Форми підсумкового контрольного заходу – **залік.**

Короткий опис

У процесі вивчення дисципліни застосовуються інноваційні педагогічні технології, а саме цілеспрямований системний набір прийомів, засобів організації навчальної діяльності, що охоплює весь процес навчання від визначення мети до одержання результатів: комп'ютерні презентації, тестові програми, система дистанційної освіти Moodle, технології Jitsi, вбудовані в курс на платформі Moodle, Zoom та інші.

Робоча програма щорічно оновлюється з урахуванням пропозицій стейкхолдерів та результатів опитування здобувачів вищої освіти, роботодавців та випускників ОПП 193 Геодезія та землеустрій.

Зміни у змістовному наповненні програми

1. Доповнено тематику індивідуальної роботи.
2. Доповнено список рекомендованої літератури.

Передбачені неформальні освітні заходи. Здобувачам пропонуються протягом вивчення дисципліни: індивідуальні завдання, участь у вебінарах та семінарах, участь у відкритих лекціях, які проводять поза межами навчального процесу. Здобувач має право самостійно обирати напрям і вид неформальних освітніх заходів. Оцінка їхніх результатів відбувається за наявності документального підтвердження (сертифікат, свідоцтво, скріншот, програма,

запрошення тощо). Перезарахування дисципліни або окремих тем відбувається за бажання здобувача на підставі нормативної внутрішньої документації та Положень МНАУ.

Передбачені інформальні заходи освіти. Передбачається, що здобувач у ході життєвого досвіду має застосовувати здобуті знання та результати, наприклад, вивчаючи наступну тему чи готуючись до всіх видів робіт. І навпаки – здобувачі використовують життєві приклади для трансформації їх в освітній процес.

Можливості набуття програмних результатів в умовах інклюзивної освіти. В університеті вхід облаштовано пандусом. Є кнопка виклику чергового. Є відповідальні особи, які організовують освітній процес (декан, заступники декана, куратор).

Можливість дистанційного (або очно-дистанційного) навчання через:

- систему Moodle (<https://moodle.mnau.edu.ua/course/view.php?id=421>) – лекційний матеріал, практичні завдання, напрями наукової та творчої роботи, завдання на самостійне опрацювання);
- платформу онлайн-занять Zoom – для проведення індивідуальних практичних занять, консультацій тощо;
- електронний репозитарій МНАУ(<http://dspace.mnau.edu.ua/jspui/simple-search?location=%2F&query>) – для використання інформаційних матеріалів;
- аудіо- та відеоповідомлення з лекційним матеріалом, поясненням особливостей завдань та напрямками їх виконання тощо;
- спілкування через електронну пошту (larisa.gulaya1@gmail.com) та телефонний зв'язок;
- залучення до освітньо-наукових заходів в онлайн-режимі;
- індивідуальний підхід до викладення матеріалу навчальної дисципліни;
- можливість залучення до освітнього процесу куратора академічної групи та людини, яка знаходиться поряд з здобувачем вищої освіти з особливими освітніми потребами (батьки, сестра, брат та інших).

Мовна підготовка. Дисципліна викладається українською мовою. Водночас, з кожної теми виділено ключові слова, які здобувачі вивчають англійською мовою. Здобувачі мають можливість брати участь у вебінарах та наукових заходах англійською, польською мовою.

Форми навчання. Денна (дистанційна, змішана – за наказом по університету, наприклад у зв'язку із дотриманням карантинних заходів). Освітній процес реалізується у таких формах: навчальні заняття (лекційні заняття, практичні заняття, консультації), індивідуальні завдання, самостійна робота, контрольні заходи.

Методи навчання. Основними, які використовуються від час викладання і вивчення дисципліни, є: інтерактивні, кейс-метод, наочні методи, практичні методи, творчі методи, методи контролю та самоконтролю (графічний диктант та інші), дослідницькі та інші.

У процесі навчання всі учасники освітнього процесу зобов'язані дотримуватися принципів **академічної доброчесності** – сукупності етичних принципів та визначених правил провадження освітньої та наукової діяльності, які є обов'язковими для всіх учасників такої діяльності та мають на меті забезпечувати довіру до результатів навчання та наукової діяльності, з урахуванням вимог Закону України «Про вищу освіту», «Про освіту», методичних рекомендацій Міністерства освіти і науки України для закладів вищої освіти з підтримки принципів академічної доброчесності, Кодексу академічної доброчесності у Миколаївському національному аграрному університеті та інших документів.

Усі академічні тексти (освітні та наукові) здобувачів вищої освіти обов'язково перевіряються щодо їх відповідності принципам академічної доброчесності, у т. ч. за допомогою програми Unicheck.

3. МЕТА, ЗАВДАННЯ, ОБ'ЄКТ, ПРЕДМЕТ ДИСЦИПЛІНИ

Метою дисципліни є формування розуміння психолого-педагогічного аспекту особистості як найвищої цінності суспільства, усвідомлення сутності механізмів психічних процесів, станів, властивостей людини як основи її розвитку в процесі виховання, навчання й освіти. В процесі вивчення даної дисципліни відбувається засвоєння основних термінів і понять психології та педагогіки на рівні їх відтворення і тлумачення, придбання елементарних умінь і навичок застосовувати їх у практичному житті для підвищення ефективності діяльності майбутнього агронома в соціально-виробничому середовищі.

Завдання дисципліни:

- визначення місця психології та педагогіки у системі наук про людину;
- засвоєння основних термінів і понять психології та педагогіки на рівні їх репродуктивного відтворення;
- ознайомлення з методами психолого-педагогічних досліджень; вивчення психолого-педагогічних закономірностей професійного становлення фахівця; визначення змісту і технології пізнання, актуалізації й розвитку власного «Я» в різних галузях життєдіяльності;
- засвоєння сутності механізмів психічних процесів, станів і властивостей особистості; формування умінь і навичок застосовувати психолого-педагогічні знання у практичному житті;
- засвоєння психолого-педагогічних основ управлінської діяльності в трудовому колективі;
- розгляд суті, принципів, методів, форм та засобів навчання і виховання;
- ознайомлення із структурою та прийомами підвищення ефективності комунікативних процесів.

Об'єктом є соціальні суб'єкти, їх діяльність, зв'язки і відношення. «Сукупність процесів побудови образу світу і його функціонування як регулятора зовнішньої поведінки та внутрішнього життя живої істоти і становить найширше розуміння об'єкта психології» (С. Д. Смирнов).

Предметом дисципліни є особистість викладача та здобувача вищої освіти в їх розвивальній педагогічній взаємодії.

До системи компетентностей належать:

Інтегральна компетентність:

Інт.К Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми під час професійної діяльності у сфері геодезії та землеустрою або у процесі навчання, що передбачає застосування теоретичних знань та методів геодезичних, фотограмметричних, картографічних технологій і систем та кадастру і оцінки нерухомості.

Загальні компетентності:

ЗК01. Здатність до письмової та усної комунікації українською та іноземними мовами.

ЗК02. Здатність навчатися сприймати набуті знання у сфері геодезії, фотограмметрії, землеустрою, картографії та геоінформатики та інтегрувати їх з уже наявними.

ЗК05. Здатність продукувати нові ідеї, проявляти креативність та здатність до системного мислення.

ЗК06. Здатність здійснювати пошук та критично аналізувати інформацію з різних джерел.

ЗК08. Здатність до гнучкого способу мислення, який дає можливість зрозуміти і розв'язати проблеми та задачі, зберігаючи при цьому критичне відношення до усталених наукових концепцій.

ЗК09. Здатність до застосування знань на практиці.

ЗК12. Здатність працювати як індивідуально, так і в команді.

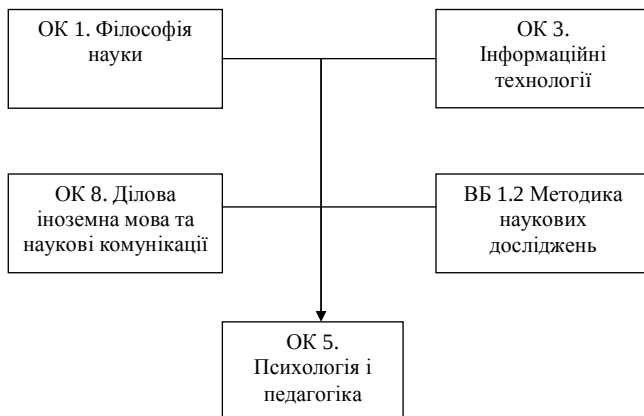
ЗК13. Здатність ефективно спілкуватися на професійному та соціальному рівнях.

ЗК14. Потенціал до подальшого навчання.

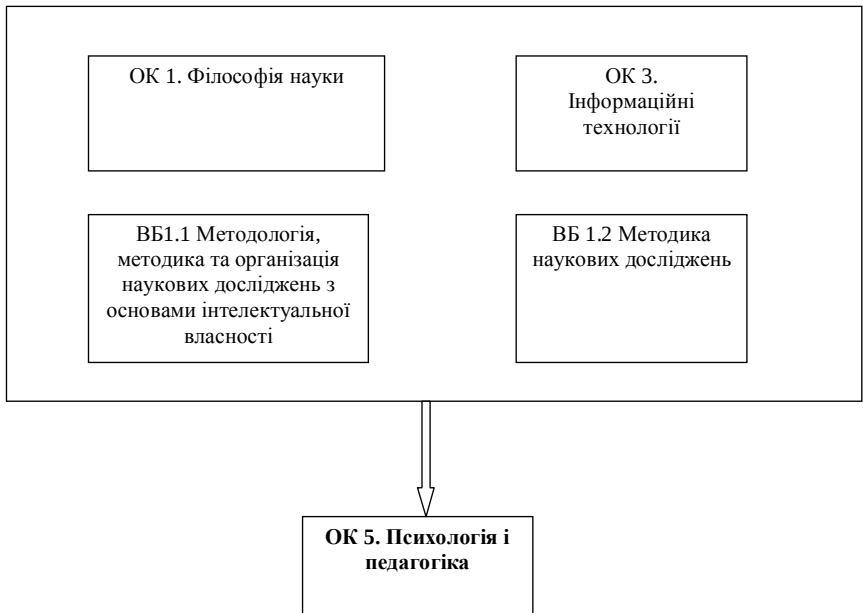
Загальні результати навчання.

ЗРН 13. Формування суджень, донесення інформації, ідеї, проблеми, рішення, власного досвіду та аргументації.

4. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

5. МІСЦЕ ДИСЦИПЛІНИ У СТРУКТУРІ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН

6. СТРУКТУРНО-ЛОГІЧНА СХЕМА ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль			Теми		Обсяги годин				
№	назва	№	назва	ЛЗ	ПР	СР	К	Разом	
1	Виникнення і розвиток педагогічних уявлень	1	Педагогіка: науковий статус, функції, завдання. Виникнення педагогіки та етапи її розвитку.	1	2	5	-	8	
		2	Історичний шлях розвитку освітньо-виховних систем. Емпіричний етап розвитку педагогіки.	1	2	5	-	8	
		3	Виховання людини. Виховання та самовиховання. Виховання як багатогранний процес.	1	2	6	-	9	
		4	Характеристика процесу освіти Предмет дидактики, її головні категорії.	1	3	6	-	10	
Всього за змістовий модуль				4	9	22	-	35	
2	Психологія як система	5	Психологія: науковий статус, функції, завдання, історія виникнення	1	3	6	-	10	
		6	Пізнавальні психічні процеси. Загальна характеристика відчуттів і сприймання.	2	2	6	-	10	
		7	Емоційно-вольові психічні процеси Загальна характеристика емоцій.	1	2	6	-	9	
		8	Психологія особистості Поняття про особистість.	1	2	6	-	9	
		9	Активність і діяльність Поняття про діяльність. Активність і діяльність.	2	2	5	-	9	
		10	Міжособистісне спілкування Соціальна перцепція як одна з центральних проблем міжособистісного спілкування.	1	2	5	-	8	
Всього за змістовий модуль				8	13	34	-	55	
Всього годин по навчальній дисципліні				12	22	56	-	90	

7. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

7.1 Загальний розподіл годин і кредитів

Назва змістового модуля	Кількість годин і кредитів		
	години	кредити	%
Змістовий модуль 1. Виникнення і розвиток педагогічних уявлень	35	1,2	38,9
Змістовий модуль 2. Психологія як система	55	1,8	61,1
Всього	90	3,0	100,0

7.2 Склад, обсяг і терміни виконання змістових модулів

Назва змістового модуля	Кількість годин	Термін виконання, тиждень
Змістовий модуль 1. Виникнення і розвиток педагогічних уявлень	35	1-4
Змістовий модуль 2. Психологія як система	55	5-10
Всього	90	X

7.3. Перелік та короткий зміст лекцій

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1

ВИНИКНЕННЯ І РОЗВИТОК ПЕДАГОГІЧНИХ УЯВЛЕНЬ

Лекція 1. Педагогіка: науковий статус, функції, завдання

Мета, завдання, предмет, об'єкт, структурно-логічна схема дисципліни, місце дисципліни. Виникнення педагогіки та етапи її розвитку. Педагогіка як наука. Предмет, об'єкт, функції, завдання педагогіки. Методи науково-педагогічних досліджень. Структура педагогічної науки. Головні напрями. Зв'язок педагогіки з іншими науками. Загальнокультурне значення педагогіки.

Ключові слова: педагогіка вищої освіти, система вищої освіти, професійна підготовка фахівців, методика.

Key words: higher education pedagogy, , higher education system, professional training of specialists, methodology.

Лекція 2. Історичний шлях розвитку освітньо-виховних систем

Емпіричний етап розвитку педагогіки. Західні школи афінського та спартанського виховання, школи грецької культури, монастирські, соборні школи, системи єзуїтського та християнсько-католицького навчання. Освіта та виховання на Сході. Виникнення університетів. Університет як джерело наукових знань і мудрості. Принципи університетської освіти. Експериментальна педагогіка.

Ключові слова: методи та прийоми педагогічних досліджень, лабораторний експеримент, анкетування, інтерв'ю, опитування, соціометрія, тестування, навчання.

Key words: methods and methods of pedagogical researches, laboratory experiment, questionnaires, interviews, polls, sociometry, testing, training.

Лекція 3. Виховання людини

Виховання та самовиховання. Виховання як багатогранний процес. Мета і зміст виховання, критерії оцінки вихованості людини. Методи виховання. Напрями виховної роботи. Засоби виховного впливу на людину. Моделі та стилі виховання. Зв'язок теорії виховання з іншими науками.

Ключові слова: викладач вищого навчального закладу, функції викладача, навчальна діяльність викладача, педагогічна культура викладача.

Key words: teacher of higher educational institution, teacher functions, educational activity of the teacher, pedagogical culture of the teacher.

Лекція 4. Характеристика процесу освіти

Предмет дидактики, її головні категорії. Закономірності, види та стилі навчання. Методи навчання. Організаційні форми навчання. Зміст і рівні освіти. Принципи побудови навчальної діяльності. Форми організації навчання у школі та вищому навчальному закладі. Головні типи навчальних закладів, їх характеристика.

Ключові слова: дидактика, категорії, стилі навчання, організаційні форми навчання, головні типи навчальних закладів.

Key words: didactics, categories, learning styles, organizational forms of learning, main types of educational institutions.

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 2

ПСИХОЛОГІЯ ЯК СИСТЕМА

Лекція 5. Психологія: науковий статус, функції, завдання, історія виникнення

Психологія, її виникнення. Предмет, об'єкт, завдання, методи психології. Особливості психології як науки. Наукова та життєва психологія. Психіка та свідомість. Психічні явища. Розвиток психологічних знань щодо вчення про душу та філософських вчень про свідомість. Оформлення психології як експериментальної науки. Витоки експериментальної психології. Вплив фізіології на психологію. Створення В. Вундтом першої психологічної лабораторії. Дослідження свідомості. Метод інтроспекції. Психологія як наука про поведінку. Біхевіоризм Д. Уотсона: предмет вивчення, методи. Місце психоаналізу в історії психології.

Ключові слова: контроль, якість підготовки спеціалістів, контроль навчальної роботи, оцінювання знань студентів.

Key words: control, quality of training of specialists, control of educational work, evaluation of students' knowledge.

Лекція 6. Пізнавальні психічні процеси

Загальна характеристика відчуттів і сприймання. Пам'ять і сприймання. Критерії класифікації та визначення видів пам'яті. Уявлення пам'яті. Ейдетичні здібності як особливий вид образної пам'яті. Методики розвитку пам'яті. Природа уяви. Прийоми розвитку уяви. Мислення, психологічна природа розумового процесу. Головні фази розумового процесу. Поняття "уявлення". Розвиток мислення дитини. Розвиток теоретичного мислення у

процесі оволодіння системою знань. Увага. Основні види та властивості уваги. Розвиток уваги.

Ключові слова: дослідницька діяльність, творче вирішення навчальних завдань, магістерська робота, творчий пошук.

Key words: research activity, creative solution of educational tasks, master's work, creative search.

Лекція 7. Емоційно-вольові психічні процеси

Загальна характеристика емоцій. Основні види емоцій, їх класифікація. Вищі почуття. Емоції та потреби. Емоції та переживання. Види емоційних переживань. Розвиток емоцій та їх значення в житті людини. Воля як сутнісна властивість людини. Вольові якості особистості та їх розвиток.

Ключові слова: дослідницька діяльність, творче вирішення навчальних завдань, магістерська робота, творчий пошук.

Key words: research activity, creative solution of educational tasks, master's work, creative search.

Лекція 8. Психологія особистості

Поняття про особистість. Взаємозв'язок соціального та біологічного в особистості. Формування та розвиток особистості. Теорії особистості в історії психології. Спрямованість і мотиви діяльності особистості. Мотивована поведінка як характеристика особистості. Самосвідомість і життєвий шлях особистості. Розвиток і виховання особистості. Загальна характеристика здібностей. Поняття про темперамент. Теоретичні та практичні дослідження характеру.

Ключові слова: дослідницька діяльність, творче вирішення навчальних завдань, магістерська робота, творчий пошук.

Key words: research activity, creative solution of educational tasks, master's work, creative search.

Лекція 9. Активність і діяльність

Поняття про діяльність. Активність і діяльність. Інстинкт і діяльність. Структура діяльності. Мета, мотиви, потреби. Види діяльності. Творчість як найвища форма активності людини. Феномен творчості. Етапи і структура творчого процесу. Особливості творчої думки. Евристика. Методи пошуку творчих рішень.

Ключові слова: діяльність, активність, інстинкт, види діяльності, творчий процес, творча думка.

Key words: activity, activity, instinct, types of activity, creative process, creative thought.

Лекція 10. Міжособистісне спілкування

Соціальна перцепція як одна з центральних проблем міжособистісного спілкування. Перше враження і точність інтерпретації. Типові помилки першого враження — ефект ореола, проекція, ефект поблажливості, емоційні стани. Соціальні стереотипи. Роль установки у сприйманні. Задоволеність спілкуванням і стосунками як психологічний показник успішності міжособистісного спілкування. Труднощі та дефекти спілкування. Комунікативні бар'єри. Фактори успішного спілкування. Товарииськість, контактність, комунікативна сумісність як найважливіші умови успішності спілкування. Спрямованість особистості та стиль спілкування. Оптимальний стиль спілкування.

Ключові слова: міжособистісне спілкування, соціальна перцепція, емоційні стани, психологічний показник успішності міжособистісного спілкування, оптимальний стиль спілкування.

Key words: interpersonal communication, social perception, emotional states, psychological indicator of interpersonal communication success, optimal communication style.

7.4. Перелік та план практичних занять

Практичні заняття з дисципліни проводять з використанням методичних рекомендацій та відповідної (визначеної до кожного заняття та окресленої на попередньому занятті викладачем) нормативної бази.

Годин и	Тема практичного заняття	План практичного заняття
Змістовий модуль 1. Виникнення і розвиток педагогічних уявлень		
2	Педагогіка: науковий статус, функції, завдання	Опитування теоретичного матеріалу. Розв'язання завдань відповідно до методичних рекомендацій.
2	Історичний шлях розвитку освітньо-виховних систем	Опитування теоретичного матеріалу. Розв'язання завдань відповідно до методичних рекомендацій.
2	Виховання людини	Розв'язання завдань відповідно до методичних рекомендацій.
3	Характеристика процесу освіти	Розв'язання завдань відповідно до методичних рекомендацій. Контрольне опитування та тестування.
Змістовий модуль 2. Психологія як система		
3	Психологія: науковий статус, функції, завдання, історія виникнення	Опитування теоретичного матеріалу. Розв'язання завдань відповідно до методичних рекомендацій.
2	Пізнавальні психічні процеси	Опитування теоретичного матеріалу. Розв'язання завдань відповідно до методичних рекомендацій.
2	Емоційно-вольові психічні процеси	Опитування теоретичного матеріалу. Розв'язання завдань відповідно до методичних рекомендацій.
2	Психологія особистості	Опитування теоретичного матеріалу. Розв'язання завдань відповідно до методичних рекомендацій.
2	Активність і діяльність	Опитування теоретичного матеріалу. Розв'язання завдань відповідно до методичних рекомендацій.
2	Міжособистісне спілкування	Опитування теоретичного матеріалу. Розв'язання завдань відповідно до методичних рекомендацій. Контрольна робота.
22	Всього годин	

7.5 Теми, форма контролю та перевірки завдань, які винесені на самостійне обов'язкове опрацювання, та індивідуальної роботи

Змістовий модуль 1. Виникнення і розвиток педагогічних уявлень

Теми рефератів

1. Педагогіка: науковий статус, функції, завдання
2. Історичний шлях розвитку освітньо-виховних систем
3. Виховання особистості.
4. Характеристика процесу освіти
5. Методи, засоби та організаційні форми виховної роботи.

Змістовий модуль 2. Психологія як система

Теми доповідей з мультимедійною презентацією

1. Основні етапи становлення психології як науки.
2. Структура психології, її зв'язок з іншими науками.
3. Методологічні принципи і методи психології.
4. Психіка як продукт еволюційного процесу.
5. Свідомість — вищий рівень розвитку психіки.
6. Психічні стани: сутність, зміст, урахування в діяльності спеціаліста.
7. Стрес: характеристика, шляхи запобігання у діяльності спеціаліста.
8. Особистість: психологічний аспект сутності, змісту, рушійних сил.
9. Самосвідомість особистості: сутність, зміст, умови розвитку.

№	Форма самостійної роботи	Кількість годин	Форма контролю і перевірки	Кількість балів
Змістовий модуль I. Виникнення і розвиток педагогічних уявлень				
1.	Реферат	22	Захист реферату	4-7
Змістовий модуль II. Психологія як система				
2.	Мультимедійна презентація	34	Доповідь з мультимедійною презентацією	5-8
	Разом	56		9-15

7.6. Питання для поточного та підсумкового контролю знань здобувачів вищої освіти

а) для поточного контролю

Змістовий модуль 1. Виникнення і розвиток педагогічних уявлень

1. Принципи побудови та рівні освіти в Україні. Основні типи навчальних закладів
2. Процес навчання як цілісна система.
3. Дидактика. Закономірності та принципи навчання
4. Методи навчання та їхня класифікація
5. Форми та системи форм організації навчання
6. Контроль і оцінка результатів навчання
7. Виховання як соціальне і педагогічне явище. Суть, мета і завдання виховання
8. Методи і форми виховного впливу на особистість
9. Загальні закономірності та принципи виховання
10. Рушійні сили та основні напрямки виховання

Змістовий модуль 2. Психологія як система

1. Психологія як наука. Предмет, завдання, принципи і структура психології
2. Основні принципи, етапи та напрямки психологічної науки
3. Педагогіка як наука, її структура. Предмет, основні категорії, джерела та проблеми педагогіки
4. Методи психолого-педагогічних досліджень
5. Виникнення і розвиток психіки та свідомості
6. Психологія особистості. Періоди і фактори її розвитку
7. Суть і властивості пізнавальних процесів
8. Емоційно-вольові процеси, психічний стан, темперамент і характер особистості
9. Активність і діяльність особистості
10. Мотиви, їх класифікація. Мотивація діяльності
11. Спілкування як соціально-психологічна проблема
12. Психолого-педагогічна організація колективу
13. Психолого-педагогічні аспекти управлінської діяльності
14. Керівництво і лідерство у системі управлінської діяльності
15. Керівник як організатор і вихователь трудового колективу
16. Психологія взаємодії керівника з підлеглими. Професійна етика

б) питання для підсумкового контролю (залік)

1. Психологія як наука.
2. Предмет її дослідження та завдання.
3. Місце психології в системі наук.

4. Структура психології.
5. Методологічні принципи психології.
6. Основні етапи становлення психології як науки.
7. Сучасні напрямки в психології.
8. Виникнення і розвиток педагогічної науки.
9. Основні категорії, досліджувані проблеми та джерела педагогіки.
10. Структура педагогіки та її зв'язок з іншими науками.
11. Поняття «метод дослідження» та принципи їх добору.
12. Характеристика основних методів психолого-педагогічних досліджень.
13. Психіка і мозок.
14. Стадії розвитку психіки.
15. Взаємозв'язок психіки і поведінки живих організмів.
16. Свідомість як вищий рівень розвитку психіки та її структура.
17. Поняття «індивід», «особистість», «індивідуальність», «розвиток».
18. Біологічне і соціальне в розвитку особистості.
19. Періоди розвитку людини.
20. Задатки та здібності людини.
21. Фактори формування і розвитку особистості фахівця.
22. Увага, її види та характеристики.
23. Відчуття та їх характеристика.
24. Сприйняття та його основні властивості.
25. Види і рівні пам'яті.
26. Мислення, його властивості та види.
27. Уява, її види. Мрія як особливий вид уявлення.
29. Суть та види емоцій. Форми прояву емоційних станів.
31. Психічний стан людини та прийоми управління ним.
32. Воля як форма психічної активності особистості.
33. Суть та структура діяльності.
34. Потреба як джерело активності людини.
35. Дії, їх компоненти та функції.
36. Суть поняття «мотив» та їх класифікація. Мотивація діяльності як прояв потреб. Основні види діяльності.
39. Структура та функції спілкування.
40. Психологічні способи впливу в процесі особистісного спілкування.
41. Особливості управлінського спілкування.
42. Методологічна основа, рушійні сили та функції процесу навчання.
43. Зміст і нормативна база освіти.
44. Структура процесів викладання і учіння.
45. Поняття «дидактика» Предметні дидактики.
46. Закономірності навчального процесу.
47. Основні принципи дидактики та їх характеристика.

48. Поняття «метод навчання», «методичний прийом».
49. Основні підходи до класифікації методів навчання.
50. Методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності.
51. Форми та системи форм навчання.
52. Кредитно - трансферна система навчання.
53. Урок як основна форма навчання у загальноосвітніх навчальних закладах.
54. Характеристика основних форм навчання у вищих закладах освіти.
55. Суть виховного процесу. Мета та основні завдання процесу виховання. Рушійні сили процесу виховання.
58. Характеристика основних напрямків виховання:
 - а) моральне виховання;
 - б) розумове виховання;
 - в) трудове виховання;
 - г) фізичне виховання;
 - д) естетичне виховання.
59. Суть понять закономірність та принцип виховання.
60. Загальні закономірності виховного процесу.
61. Характеристика основних принципів виховання.
62. Суть понять методи і форми виховання.
63. Класифікація методів виховного впливу на особистість.
64. Характеристика основних методів виховання:
 - а) методи формування свідомості особистості;
 - б) методи організації і формування досвіду суспільної поведінки;
 - в) методи стимулювання діяльності і поведінки.
65. Група як суб'єкт дії.
66. Соціальні об'єднання.
67. Етапи та стадії розвитку колективу.
68. Морально-психологічний клімат колективу.
69. Поняття «управлінська діяльність».
70. Підсистеми поведінки в управлінській діяльності.
71. Типи взаємозв'язків в управлінській діяльності.
72. Роль керівника і лідера в системі управління.
73. Стили керівництва і авторитет керівника.
74. Структура взаємовідносин та лідер у сім'ї.
75. Поняття «темперамент» та його типи.
76. Формування та структура характеру людини.
77. Суть і властивості пізнавальних процесів.
78. Воля як форма психічної активності особистості.
79. Свобода волі та вольова регуляція.
80. Суть професійної кваліфікації.

81. Професійна готовність випускника до включення в професійну діяльність.
82. Соціалізація, виховання і саморозвиток людини.
83. Психотехніка спілкування та прийоми підвищення його ефективності.
84. Принципи побудови та рівні освіти в Україні.
85. Типи та акредитація навчальних закладів.
86. Контроль результатів навчання, його види та функції.
87. Методи контролю та самоконтролю знань і умінь.
88. Традиційне та рейтингове оцінювання результатів навчання.
89. Форми і методи раціонального використання персоналу.
90. Плинність кадрів та її попередження.
91. Стадії управлінського росту та їх характеристика.
92. Види та стратегія управлінської взаємодії.
93. Засоби управлінської взаємодії.
94. Психологічні механізми управлінської взаємодії.

8. Форма підсумкового контролю, критерії оцінювання результатів навчання та рейтингова оцінка знань здобувачів вищої освіти з дисципліни

За всі види робіт впродовж семестру (виконання практичних вправ, тестування, опитування, контрольні роботи, обов'язкова самостійна та індивідуальна робота, результати неформальної освіти тощо) здобувач вищої освіти може отримати від 0 до 100 балів.

Оцінювання знань здобувача під час практичних занять відбувається за такими критеріями: своєчасність та правильність виконання завдань робочого зошиту з дисципліни; повнота і правильність відповіді під час усного опитування, виконання контрольної та самостійної роботи. Під час оцінювання індивідуальної роботи здобувача враховується її вид, актуальність, правильність виконання. Під час оцінювання робіт, які винесено на обов'язкове самостійне виконання, враховується своєчасність та правильність виконання завдань робочого зошиту для самостійної роботи з дисципліни та розуміння змісту завдання і його вирішення. Під час оцінювання результатів неформальної освіти здобувача враховується відповідність напрямку та змісту тематики дисципліни, актуальність, документальне підтвердження участі у заході.

Основними deadline залежно від виду роботи є: наступне практичне заняття, підсумковий контрольний захід зі змістового модулю, атестація, день складання заліку.

За будь-якої форми освіти перелік, зміст та оцінка роботи і знань здобувача є ідентичною.

Рейтингова оцінка знань здобувачів вищої освіти з дисципліни

Вид контролю знань студентів	Модулі (в балах)		Всього балів
	1	2	
Виконання практичних робіт	2-4	4-6	6-10
Опитування, індивідуальне завдання	6-10	12-20	18-30
Виконання завдань самостійної роботи	4-7	5-8	9-15
Колоквіум	8-10	10-20	18-30
Тестування	4-7	5-8	9-15
Написання тез доповідей, участь у конференціях	-	-	10-5
Участь у заходах неформальної освіти за наявності документального підтвердження	-	-	5-3
Всього за семестр	24-38	36-62	60-100

Підсумкова оцінка здобувача вищої освіти з навчальної дисципліни, що закінчується заліком, визначається за умови наявності у нього позитивних оцінок з усіх її модулів (залікових кредитів). При цьому до залікової книжки виставляється “зараховано”, якщо кількість балів 60 і більше (із можливих 100 засвоєння змістових модулів протягом семестру). Присутність здобувача вищої освіти на заліку не обов’язкова.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти, та шкала оцінювання - залік

Сума балів за всі види освітньої діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	зараховано
82-89	B	
75-81	C	
64-74	D	
60-63	E	
35-59	FX	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

Здобувачі вищої освіти, що хворіли і мають відповідні довідки медичних установ або були відсутні з інших поважних причин і не могли брати участь у контрольних заходах, проходять контроль під час спеціально встановлених додаткових занять за узгодженням з викладачами за графіком, що розроблює деканат факультету.

Якщо здобувач вищої освіти на заліку отримує незадовільну оцінку, то він має право на одне перескладання викладачеві, друге перескладання приймає комісія, створена за вказівкою декана факультету. Якщо здобувач вищої освіти студент отримує незадовільну оцінку під час складання комісії, його відраховують з університету.

За будь-якої форми здобуття освіти оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти є ідентичним.

9. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

Аудиторія кафедри методики професійного навчання № 312

Навчальний корпус № 2, вул. Крилова, 17а

Устаткування:

Учнівські столи – 12 шт.

Стільці – 24 шт.

Стіл викладача – 1 шт.

Стілець викладача – 1шт.

Дошка для крейди темнозеленого кольору – 1 шт.

10. ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНИХ ЛІТЕРАТУРНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЗАКОНОДАВЧО-НОРМАТИВНИХ АКТІВ

10.1. Базова література

1. Бех І. Д. Виховання особистості : монографія. Київ : Либідь, 2019. 278 с.
2. Бондарчук О. І., Туриніна О. Л. Загальна психологія : навч. посіб. Київ : Логос, 2020. 140 с.
3. Волошина В. В., Долинська Л. В., Ставицька С. О. Загальна психологія : навч. посіб. Київ : Освіта, 2019. 279 с.
4. Дубчак Г. М., Рудюк Н. Г. Практикум з психології : навч. посіб. Чернівці, 2021. 359 с.
5. Дуткевич Т. В., Скорич Л. П. Загальна психологія (Конспект лекцій) : навч. посіб. Кам'янець-Подільський : Медобори, 2020. 96 с.
6. Дуткевич Т. В., Скорич Л. П. Загальна психологія. (Практикум) : навч. посіб. Кам'янець-Подільський : ФОП Сисин О. В., 2019. 160 с.
7. Лозниця В. С. Основи психології та педагогіки : навч. посіб. Київ, 2021. 176 с.
8. Максименко С. Д. Загальна психологія : навч. посіб. Вінниця : Нова книга, 2019. 701с.
10. Основи психології та педагогіки : навч. посіб. / Степанова О.М. та ін. Київ, 2019. 257 с.
11. Літвінчук С. Б. Психологія і педагогіка : метод. реком. для виконання практичних та самостійних робіт студентами 6 курсу денної форми навчання спеціальності 193 "Геодезія та землеустрій" . Миколаїв : МНАУ, 2022. 32 с.

10.2. Допоміжна література

1. Горбунова К. М., Літвінчук С. Б., Тайхриб К. А. Діяльнісні аспекти процесу професійної підготовки майбутніх фахівців : зб. матеріалів доп. учасн. Міжнародної наук.-практ. конф. Одеса: ГО «Південна фундація педагогіки», 2019. С. 18-22.
2. М'ясоїд П. А. Задачі з курсу загальної психології : навч. посіб. Київ : Вища школа, 2020. 184 с.
3. Киричук О. В., Роменець В. А. Основи психології : підручн. Київ : Либідь, 2019. 632 с.
4. Тайхриб К. А. Соціалізація студентів вищого навчального закладу : зб. матеріалів доп. учасн. Причорноморської регіональної науково-практичної конф. Миколаїв : МНАУ, 2020. С. 63 - 66.

5. Улітіна К. А. Теоретичний аналіз проблеми формування професійної компетентності майбутніх психологів : зб. матеріалів Всеукраїнського науково-практичного семінару з міжнародною участю. Київ : НУБіП України, 2021. С. 87 – 92.

10.3. Інформаційні ресурси

www.psi.webzone.ru – психологічний словник
www.elib.org.ua – цифрова бібліотека України
www.psylib.kiev.ua – психологічна бібліотека Київського фонду сприяння розвитку психологічної культури
www.ncuxo.org.ua – електронна енциклопедія психології
www.osvita.org.ua – освітній сайт
www.allbest.ru/union – союз освітніх сайтів
<http://chitalka.info> – студентська електронна бібліотека
<http://uk.wikipedia.org> – Вікіпедія: вільна електронна енциклопедія (українська)
www.ukrbook.net – сайт Книжкової палати України
www.lib.com.ua - електронна бібліотека
www.otrok.ru – електронна педагогічна енциклопедія
www.nbuv.gov.ua – Національна бібліотека України ім. Вернадського

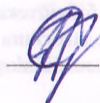
10.4 Законодавчо-нормативні акти

1. Закон України «Про освіту» від 5 вересня 2017 р. № 2145.
2. Закон України «Про вищу освіту» від 1 липня 2014 р. №1556-VII.
3. Наказ МОН України «Про деякі питання організації роботи закладів фахової передвищої, вищої освіти на час воєнного стану» від 7 березня 2022 р. № 235, розміщеного на офіційному вебсайті МОН України.
4. Роз'яснення МОН України щодо роботи закладів освіти у межах правового режиму воєнного стану, розміщеного на офіційному вебсайті МОН України 24 лютого 2022 р.

ДОДАТОК
до робочої програми 2023-2024 н.р. навчальної дисципліни
ПСИХОЛОГІЯ І ПЕДАГОГІКА

№	Зміст змін	Підстави	Примітки
1	Доповнено тематику індивідуальної роботи	Опитування здобувачів вищої освіти	-
2	Доповнено список рекомендованої літератури	Оновлення психолого-педагогічних наукових даних згідно із сучасними підручниками та навчальними посібниками	-

Розробник програми:
канд. пед. наук, доцент

Каріне ГОРБУНОВА